

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหายต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

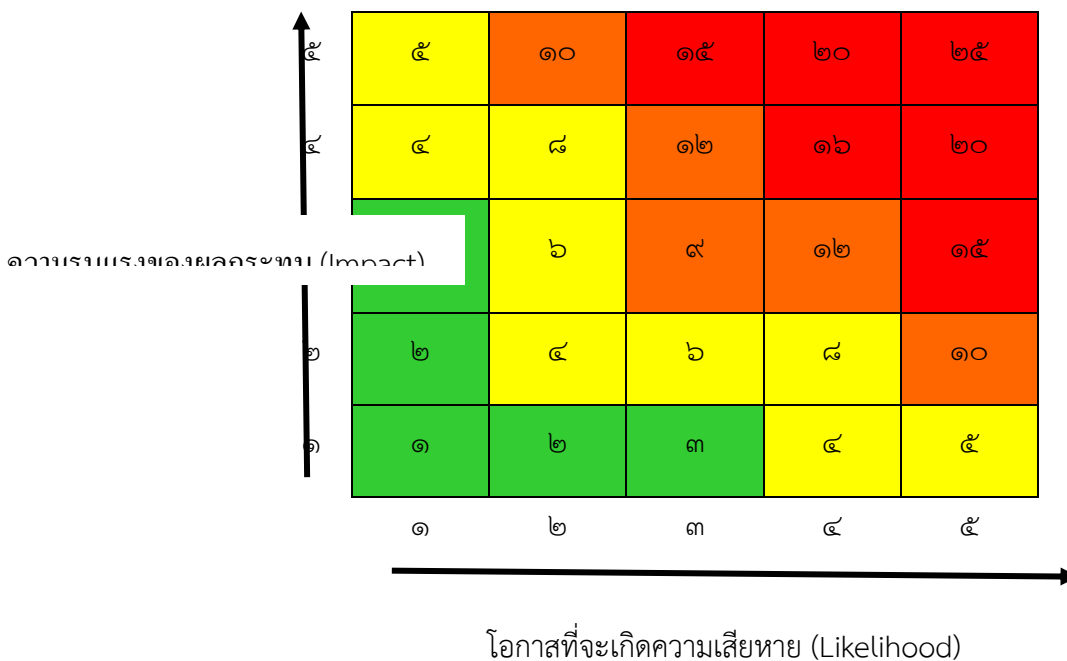
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมิณซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง ■
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม ■
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง ■
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว ■

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ กำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน ๔ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตน อาทิ รถราชการ วัสดุสำนักงาน การใช้กระแสไฟฟ้า

๒. การทำงานไม่เต็มทีในเวลาราชการ แต่เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติราชการนอกเวลาปกติ

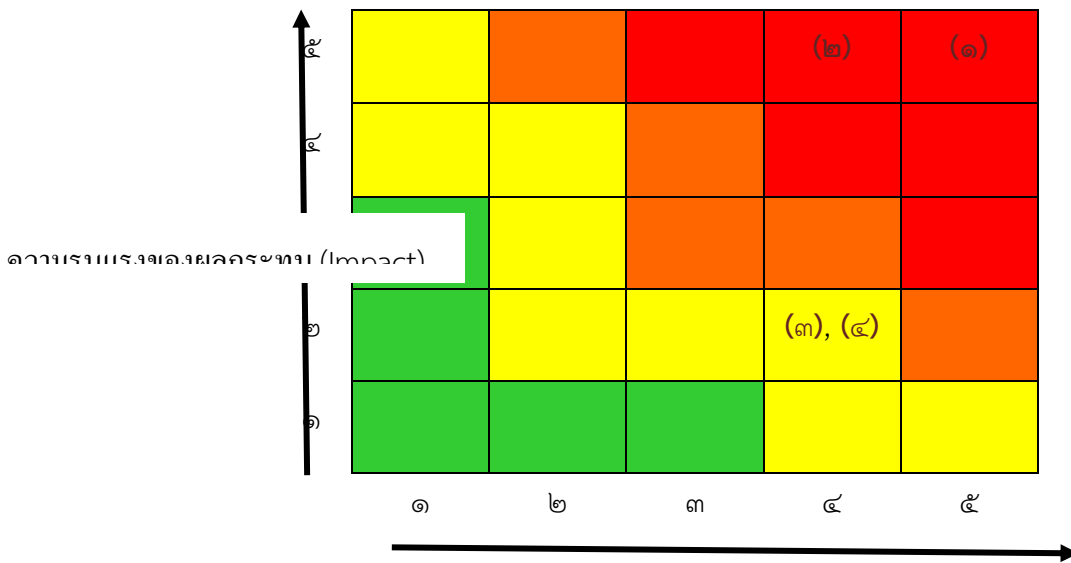
๓. การใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตเพื่องานส่วนตัวในเวลาราชการ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเฟสบุ๊ก เล่นไลน์

๔. การใช้เวลาราชการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน (เบียดบังเวลาราชการ)

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตน อาทิ รถราชการ วัสดุสำนักงาน การใช้กระแสไฟฟ้า	๕	๕	๒๕	(๑)
๒	การทำงานไม่เต็มทีในเวลาราชการ แต่เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติราชการนอกเวลาปกติ	๔	๕	๒๐	(๒)
๓	การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่องานส่วนตัวในเวลาราชการ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเฟสบุ๊ก	๔	๒	๘	(๓)
๔	การใช้เวลาราชการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน (เบียดบังเวลาราชการ)	๔	๒	๘	(๔)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตน อาทิ รถราชการ วัสดุสำนักงาน การใช้กระแสไฟฟ้า	ลำดับ ๑ (สูงมาก = ๒๕ คะแนน)
การทำงานไม่เต็มที่ในเวลาราชการ แต่เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติราชการนอกเวลาปกติ	ลำดับ ๒ (สูงมาก = ๒๐ คะแนน)
การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่องานส่วนตัวในเวลาราชการ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเฟสบุ๊ก เล่นไลน์	ลำดับ ๓ (ปานกลาง = ๘ คะแนน)
ใช้เวลาราชการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน (เบียดบังเวลาราชการ)	ลำดับ ๔ (ปานกลาง = ๘ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๒ ระดับ คือ สูงมาก และปานกลาง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มี ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่าย โอนความเสี่ยง	- การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตน อาทิ รถ ราชการ วัสดุสำนักงาน การใช้ กระแสไฟฟ้า -การทำงานไม่เต็มที่ในเวลาราชการ แต่เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติ ราชการนอกเวลาปกติ
เสี่ยงสูง (High)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ใน ระดับที่ยอมรับได้	-
ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุม ความเสี่ยง	-การใช้คอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ตเพื่องานส่วนตัวในเวลา ราชการ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่น เฟซบุ๊ก เล่นไลน์ -การใช้เวลาราชการเพื่อก่อให้เกิด ประโยชน์ส่วนตน (เบียดบังเวลา ราชการ
ต่ำ (Low)	-	-

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ได้มีการดำเนินการจัดการความเสี่ยงของ
การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของ
หน่วยงาน ใน 2 เรื่อง ได้แก่

- 1.การใช้รถยนต์ของทางราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตน โดยการจัดทำแบบขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคล
และขอเบิกเงินน้ำมันเชื้อเพลิง ผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ eoffice61.cme2.go.th)
- 2.การทำงานไม่เต็มที่ในเวลาราชการ แต่เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติราชการนอกเวลาปกติ โดยการขออนุมัติ
จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรณีจะทำงานล่วงเวลา และรองผู้อำนวยการฯ ควบคุมการ
ปฏิบัติงานอย่างเข้มงวด
- 3.การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่องานส่วนตัวในเวลาราชการ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเฟซบุ๊ก
เล่นไลน์ กำหนด IP ของเครื่องคอมพิวเตอร์ และ ผู้อำนวยการกลุ่มเทคโนโลยี จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวัง และเข้า
ตรวจสอบทุกระยะ